

⊕ SZÖVEG: KŐSZEGI MARGIT

KERESZTUTAKON AZ ÚJRAFELFEDEZETT ISZLÁM HÁTORSZÁGOK

A pártállami diktatúra negyven évének egyik, modernizációt célzó következménye, hogy az ivóvíz és a villamos energia mellett – cenzúrázva ugyan –, de a kultúrát is széles tömegek számára tették elérhetővé. Így fordulhatott elő, hogy egy vidéki község kis könyvtárának polcán is rábukkanhattunk Vámbéry Ármin közép-ázsiai utazását megőrkítő, nagyszerű munkájára. Persze a papíralapú kölcsönzési rendszer révén azt is láthattuk, hogy az évek során bizony igen kevesen éltek azzal a lehetőséggel, hogy elolvassák az orientalizmus e gyöngyszemét... Aki viszont olvasta, azt menthetetlenül rabul ejtette az Ázsia szívében feltáruló világ, a mesés Selyemút





Az orientalista kutatások számos kiváló művel gazdagították a világot, és elősegítették, hogy a nyugati olvasók sajátos képet alakítsanak ki a keleti népekről. Ám hiába e romantikus képek minden szépsége, mégiscsak egyoldalúak, a gyarmatosítók szemszögét tükrözik – és Közép-Ázsia sem maradhatott mentes a gyarmatosító törekvésektől, sőt! Közvetlenül irányította az a diktatúra, ami a mi életünket is gyökeresen átalakította a 20. század második felében. Az ezredforduló után pedig újabb kihívások előtt áll...

A TRADICIONÁLIS KÖZÉP-ÁZSIA

Találkozások a szárazföld szívében

A titokzatos Selyemút, amely egykor átszelte a hatalmas ázsiai kontinenst, és összekötötte Európát a luxuscikkek adó Kelettel, kiszámíthatatlansága miatt hamar feledésbe merült a tengeri utak felfedezésével és a mind nagyobb méreteket öltő gyarmatosítással. A tengerektől való hatalmas távolság jótékony fátyolként fedte el a nyugati szemek előtt Közép-Ázsia népeit.

Közép-Ázsia azonban nemcsak népek találko-

zási pontja volt: nyelvek, filozófiák, technológiai és művészeti újítások fonódtak itt össze. A folyamatos hódítások, az iráni és türk népek, a fehér hunok, görögök, pártusok, arabok és mongolok inváziói újabb és újabb hatásokat hoztak az itt élők életébe. A vidék kultúrájára éppen ezért nagyon jellemző a különböző hatások beolvadása, a hozzájuk való alkalmazkodás képessége, hiszen éppen ez jelenthette számukra a túlélést.

Egymást kiegészítő létformák

Vámbéry korának közép-ázsiai életmódja jellegzetesen megosztott volt. A letelepült, mezőgazdasággal, kereskedelemmel és kézművesiparral foglalkozó iráni népek az oázisok övében, a folyóvölgyekben és a délkeleti hegyvidékeken éltek. A nomád pásztorkodó türk népek főként az északi sztyeppék és a déli sivatagok lakói voltak – mindez persze korántsem éles határok mentén különült el egymástól – például a rab-
szolgáltatás szinte minden közösségben jelen volt.

Az egymás mellett élő népek életét számos kulturális hatás kötötte össze. Ezek egyike a mongol örökség: legyen az uralkodó család nomád vagy városlakó, mindenképpen a térséget hatalmas birodalomban egyesítő Dzsingisz kántól származtatta magát. A hatalom legitimációját mindenki a teljes területet egyesítő mongol uralomban látta.

A letelepült közösségek körében államalakulatok jöttek létre: a központi oázisöv kánságai magas

szintű szervezethez tartoztak össze az itt lakókat, miközben katonai erejük jelentős részét a lovas-nomád csapatok adták. A Buharai, Hívai és Kokandi Kánság a mai Kirgizisztán, Tadzsiszisztán és Üzbegisztán területén, valamint Türkmenisztán északi határvidékén feküdt. Tőlük északra laktak a kazah hordák, délnyugatra a türkmén törzsek. Az etnikumok sokaságát összefogó kánságok egy-egy markáns népcsoport vezetése alatt éltek. A Buharai Kánságban a vezető feladatok az üzbégek kezében összpontosultak.

Az iszlám nagy központjai

A térséget összefogó, a lakók mindennapjait meghatározó legfőbb tényező az iszlám volt, amely az arabok révén jutott el ide a 7–8. században. A sunnita irányzat hanafita iskolája különösen a letelepült lakosság körében öltött erőteljesen ortodox, a vallási iratokat szigorúan követő jelleget. A nomád közösségeknél sokkal inkább jellemző volt az iszlám szinkretikus jellege, a helyi szokásjog beolvadása és a sámánhit szertartásainak megőrzése. A perzsa hatásokat tükröző szertartásrendszert hosszú évszázadokon át közvetítették Buhara és Szamarkand hatalmas városainak vallási (és egyben oktatási) központjai, s nemcsak a térség lakói, hanem távolabbi muszlim országok felé is.



AZ OROSZ GYARMATI MŰLT

A cárok álma

Az Orosz Birodalom építése a tatár hatalom lerészálásával vette kezdetét a 15. században. A Moszkva központtal egyesülő orosz területek sikeres és igen látványos terjeszkedésbe kezdtek a Mongol Birodalom romjain létrejött Arany Horda rovására. A 16. századtól különösebb erőfeszítések nélkül zajlott Szibéria meghódítása, a kozákok pedig a Fekete-tenger felé már a 17. század elején szereztek területeket az Oszmán Birodalomtól. A délkeleti irányú hódítás terve I. (Nagy) Péter idején fogalmazódik meg először.

Az Orosz Birodalom keleti politikájának ettől kezdve lényegi eleme volt a határok kikerekítésének munkája, a birodalom „természetes” határainak elérése. Ez Ázsia szíve felé azt jelentette, hogy közvetlen kapcsolatot kell kialakítani Kínával és Indiával. Testvéri kapcsolatot kiépíteni azokkal a népekkel, amelyeket az Oszmán Birodalom és Perzsia folyamatosan fenyeget. Az ideológia betetőzése az a gondolat, ami később az orosz (és a szovjet) azonosságtudat szerves részévé vált, és amit a szovjet diktátorok sem feledtek el: a küldetésstudat, hogy az európai civilizáció vívmányait keletre is továbbadják.

A gyarmatosító Orosz Birodalom

Az 1850-es években, a krími háború kibontakozásával Közép-Ázsia jelentősége is megnőtt. A katonai konfliktus (és annak kudarca) arra döbbsentette rá a vezető politikusokat, hogy Oroszország legfőbb ellensége nem Törökország, hanem Anglia, amit csak gyarmatain keresztül tudnak megszorogtatni. Közép-Ázsia tehát a terjeszkedő politika fő célkitűzésévé vált: a gyarmatosítás hatalmasra növő északi szomszédjuk felől érte az itt élőket.

Még az 1850-es években, néhány év leforgása alatt elfoglalták a kazah sztyeppéket, majd a következő két évtizedben legyőzték az oázisöv három kánságát, és elfoglalták a legnagyobb városait. Az 1880-as években a déli sivatagi területek türkmén nomádjait is utoléri az orosz hódítás, ami végül Afganisztán határfolyójánál áll meg, elkerülve ezzel az angolokkal való nyílt konfrontációt.

NOMÁDOK KÖZÉP-ÁZSIÁBAN

Az állatállomány drasztikus és erőszakos csökkentése, valamint a legelők jelentős részének feltérése ellenére az évezredek hagyományok túléltek a 20. század viharait

Az átalakítás megkezdődik

Az orosz gyarmatosítás hatása ugyan eltörpül a diktatúra időszakához képest, azonban mégis fontos előfutára volt a 20. században bekövetkező gyökeres átalakulásnak. Helyi hatalomvesztést készített elő: a hordavezetők, törzsfők, kánok fölé helyezte a területet irányító főkörmányzót, valamint a távolban székelő „nagy fehér cárt”. A helyi lakosságot szembesítette egy gyökeresen eltérő életstílussal. Főként a városokban láthatták ennek idegen stílusban épülő megtestesüléseit: vasútállomásokat, kereskedőházakat, bankokat, hoteleket, templomokat, kórházakat, színházakat.

A gyarmatosítással megkezdődött a helyi gazdaság orosz igényeknek történő alárendelése: a gyapottermesztés felfutása, a vasútvonalak kiépítése, a helyi és a távoli orosz kereskedők között közvetítő új vállalkozóréteg megjelenése pedig megterem-

tette az alapokat a későbbi szovjet idők monokultúrás műveléséhez.

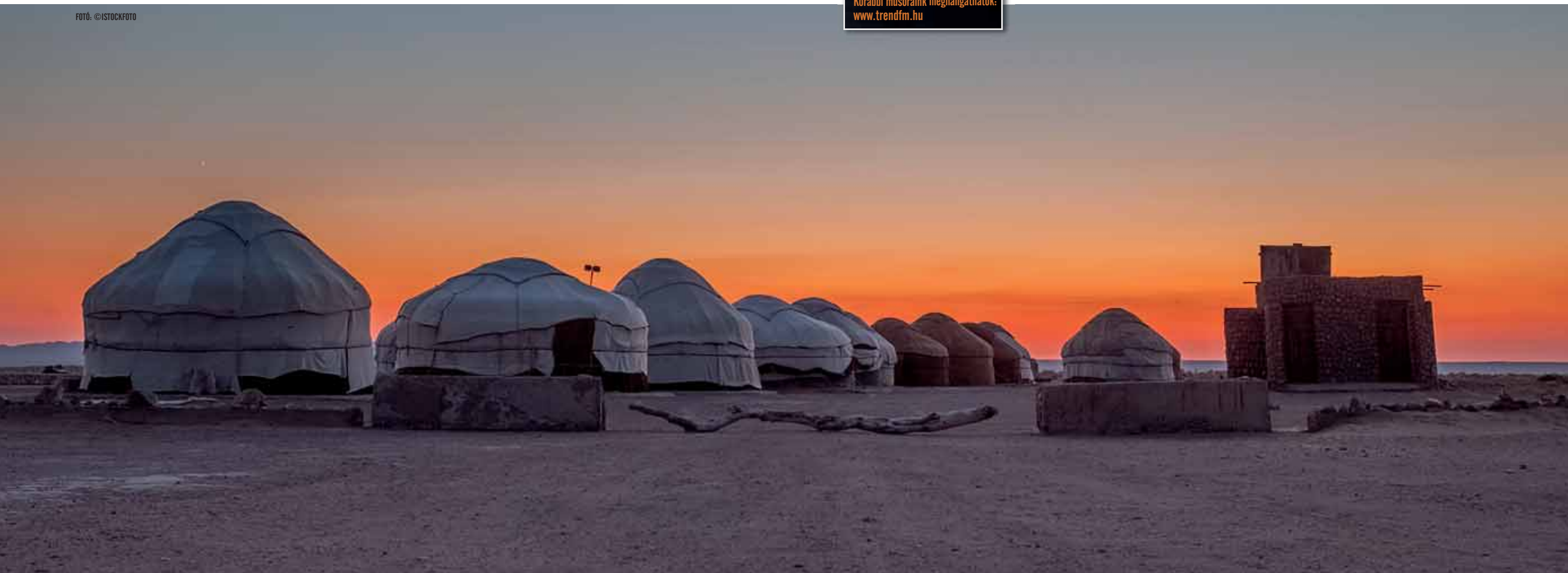
A hatalmas Orosz Birodalom rengeteg népet fogott össze – viszonylagos toleranciával. Ám III. Sándor és főként utódja, a tragikus sorsú utolsó Romanov, II. Miklós már kifejezetten nacionalista politikát folytatott. Az erőszakos oroszosító törekvések hamar elégedetlenséget szítottak. Az 1905-ös forradalom Közép-Ázsiában nem hordozott/hordozhatott nemzeti jelszavakat, és inkább az akkoriban nagy arányban beáramló orosz telepesek miatt kapott oroszellenes, és ezáltal nemzeti jelleget. A nemzeti érzés ébredését épp a felkelések leverése érdekében szították: a népek sokszínűségében a különböző népcsoportok közötti ellentétek élezése a forradalmak elleni harc hathatós eszköze volt. Ezt a szovjet állam és nemzetiségi népbiztosa, Sztálin is jól megtanulta...

TREND FM
SAJÓZÁSOK HAZAI CSOPORT

CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR
A rádióban vendégünk a témáról:
KŐSZEGI MARGIT

Korábbi műsoraink meghallgathatók:
www.trendfm.hu

Geopolitikai sorozatunk
támogatója a **PAGEO**



ÉLET A NAGY TESTVÉRREL

Betagozódás

Az 1917-es forradalom, a szovjet katonai hatalomátvétel, a polgárháború, az intervenciós hadseregek támadása, valamint a parasztek elkeseredett háborújának éveit igen kusza állapotokat teremtettek. Közép-Ázsia lakói, különösen az északi területen élő nomádok a megélhetésüket ellehetetlenítő orosz telepesek ellen küzdöttek. Számukra a bolsevik szocializmus orosz nemzeti diktatúra ígéretét hordozták, nem szimpatizáltak velük. Az orosz telepesek, vasúti munkások, katonák viszont annál inkább lelkesedtek, így segítségükkel még 1917 novemberében kiáltották a szovjethatalmat. Ez csak tovább mélyítette a szakadékot a betelepülő szlávok és a helyi lakosság között. Az évekig elhúzódó harcok végül 1922-ben jutottak nyugvópontra. Jöhettek az íróasztaloknál megalkotott tervek: létrejöttek a közép-ázsiai szovjet szocialista köztársaságok.

Ezek a tagköztársaságok létüket Sztálinnak, különállásukat Leninnek köszönheték.

Az alkotmány az első években még széles körű jogokat biztosított, az 1930-as évek közepére azonban változott a politika. A szovjet államot erőteljesen centralizálták, a totalitárius rendszer célja pedig az etnikailag színes lakosság egységes, ún. „szocialista néppé” alakítása, amelynek nagy, közös múltja van és emlékezet nélkül él. Ezt az élet minden területén igyekeztek az emberekbe sulykolni.

A II. világháború Közép-Ázsiában bonyolult helyzetet eredményezett. A német támadások után a front által érintett, evakuált lakosság jelentős részét ide telepítették át, a deportálás megindulásával a kollektív bűnösöket ide száműzték, így az etnikai keveredés még nagyobb méreteket öltött. A régió a háborús szükségletek miatt új gazdasági bázissá alakult át, ahol drasztikusan növelték a gyapottermesztést, a színesfémtermelést, új nyersanyaglelőhelyeket tártak fel és kezdtek meg kiaknázásukat. Mindez az orosz lakosság dominanciáját erősítette: az orosz nyelv és kultúra mindjobban behatolt a zárt társadalmakba, és a betelepülők felsőbbrendű gyarmatosítókként viselkedtek, és erőteljesen elhatárolódtak a helyiektől.

A szovjet modernizáció...

A bolsevik ideológia radikális átalakítást hirdetett minden nem orosz nép számára: „Segíteni akarjuk a dolgozó tömegeket abban, hogy utolérjék Oroszországot.” A moszkvai irányítással, erőszakkal, sok-sok emberáldozat árán végrehajtott modernizáció eredményei kétségkívül önmagukért beszélnek. Közép-Ázsiában kiépítették a villamos energetikai rendszereket, fejlesztették a közlekedést és a távközlést. Az egészségügyi szolgáltatások

A SZOVJET MODERNIZÁCIÓ

Az orientalista romantika után a szovjet diktatúra teljes átalakítást hirdetett. Fanatikus küldetésudattal igyekezett eljuttatni a modernizáció minden vívmányát a „civilizálatlan” közép-ázsiai lakosságnak...



javulása az átlagéletkor emelkedését hozta. Az írástudatlanság gyakorlatilag megszűnt, a tömegkommunikáció lehetőségeit kiterjesztették, a (szovjet) kultúrát széles néptömegekhez juttatták el. Ezek azonban az átalakulás propagandaként is felhasználható elemei.

... és árnyoldala

1924–25-ben új nemzetállamok kerültek fel a világ térképére: Kazahsztán, Üzbegisztán, Türkmenisztán, Kirgizisztán és Tadzsisztán. Semmilyen történelmi előzménnyel nem rendelkeztek, nyelvi alapon hozták létre őket. A határokat úgy húzták meg, hogy minden állam területén egy markáns nyelvi csoport domináljon. Az ilyen típusú felosztásnak semmi köze nem volt ahhoz a valósághoz, ahogyan az itt élők saját identitásukat megélték, és egyben lehetőséget

adott arra, hogy a domináns csoport kialakításával ellentéteket szítson a kisebbségekben lévővel.

A korábbi rendszer kiüresítésére nemzeti mítoszok gyártásába kezdtek, közben iparszerűen zajlott a szovjet identitás erősítése is. A nagy természet-alkotási tervek születésével a kollektivizálás is hamar megkezdődött. A kazah sztyeppéken a letelepedésre és növénytermesztésre kényszerített lakosság ellenállásának megtörése érdekében életmódjuk alapját, az állatállományt pusztították. A hatalmas veszteségek éhínségekhez vezettek, ami több mint kétfélmillió kazah eltűnését eredményezte (sokan a szomszédos országokba szöktek).

A cári időkben megkezdődő urbanizáció a szovjet diktatúra idején öltött igazán nagy méreteket. Nem csupán a városok és városalakók aránya emelkedett, maguk a városok is átalakultak, nyugatias jellegű öltöttek – tele orosz betelepülővel.

Az antiklerikális rendszer a helyi identitás alapját, az életformát és a mindennapokat meghatározó iszlám vallást sem kímélte. Az oktatási rendszer átalakítása során már igen korán, az 1920-as évek második felében megkezdték a vallási intézmények felszámolását, a mecsetek bezárását. Megtiltották a mekkai zarándoklatot, az arab írásjelek használatát, azt előbb latin, majd cirill betűs rendszerre cserélték.

Mindezek ellenére mégsem szakadt el minden ősi szál! A család ugyanis erőteljesen meghatározta a mindennapok alakulását: ez volt az a színtér, ahol fenntartható volt a tradicionális jelleg, ahol megőrizték a több évszázados hagyományokkal rendelkező társadalom alapvető jellemzőit. Ráadásul az ősi hierarchia tulajdonképpen meghódította a szovjet struktúrákat: a vezető klánok a szovjet időkben is megtartották a hatalmat, miközben kiszolgálták a központi utasításokat.

AZ ÖSSZEOMLÁS UTÁN

Vissza a gyökerekhez?

A sztálini diktatúra éveiben mesterségesen létrehozott országok az 1990-es évektől függetlenek, önállóak lettek. Vajon milyen sors várhat rájuk az alkotóik és működtetőik nélkül? A tradicionális irány gyorsan erősödött, a politikai átalakulás ezért a száz évvel korábbi állapotok ismételt megjelenését hozta, igaz, modern köntösben.

Az új, látszólag demokratikusan működő államok mindegyike elnöki köztársaság, ahol a legfelső vezető kivételesen nagy hatalommal rendelkezik,

és egyértelműen érzékelhető a párhuzam a kánok és a jelenlegi elnökök között.

A rendszert a lojalitáson alapuló, hagyományos patrónusrendszer szövi át, így a hatalom és a közgazgatás működtetése az állandó rivalizálások szín-

VÁLTOZÓ DÍSZLETEK – ASZTANA, KAZAHSZTÁN

Ahogy a közép-ázsiai társadalmak magukba szívták a 20. században a szovjet rendszert, a 21. században úgy formálják maguk képére a globális világ jellegzetességeit

tere. A személycserék mindennaposak, legtöbbször a szakterülethez szükséges gyakorlat teljes hiánya mellett. Ahogy a kánok idejében, úgy most is a hatalom egyetlen biztos pontja az állam vezetője.

A függetlenség ugyanakkor az új vállalkozói réteg felemelkedését és a szabad helyváltoztatást is lehetővé tette. Előbbi komoly helyi konfliktusokhoz is vezetett, utóbbi eredményeként pedig több száz ezren hagyták el Közép-Ázsiát: azok a népcsoportok, melyek a szovjet időkben érkeztek a térségbe.

Az itteni országok ma is szoros kapcsolatokat ápolnak Oroszországgal, de függetlenként a nemzetközi nyitásra is lehetőségük nyílt. Az iszlám révén ez a déli szomszédokkal való intenzív kapcsolatok kiépítését és új hatások megjelenését hozta. Az arab dominanciájú iszlám világban tanuló diákok új szemléletmódokkal gazdagítják a hazai közösségeket, megváltoztatva saját, nagy múltú központjaik jellegzetes, korábban főként üzbég vallási tanítók révén közvetített ortodoxiáját. ⊕



FOTÓ: © ISTOCKFOTO

tex túra 2016

KÉPZŐMŰVÉSZET - IRODALOM - SZÍNHÁZ

MAGYAR NEMZETI
GALÉRIA

PREMIER | 11.08.

RENDEZŐ | VALLÓ PÉTER

TOVÁBBI ELŐADÁSOK | 11.15. | 11.24.

11.29. | 12.06. | 12.13.

WWW.MNG.HU

BERÉNYI RÓBERT: CSELLŐZŐ NŐ, 1928 © MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

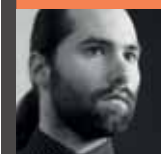
SZERZŐINK



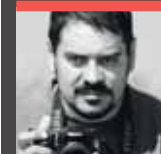
Cseh Zsombor (1990) a Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi tanulmányok szakos hallgatója és az Eupolisz Utazási Iroda túravezetője. Legfőbb érdeklődési és kutatási területe a Közel-Kelet, illetve tágabban az iszlám világ társadalmi és politikai kérdései, valamint a nemzetközi terrorizmus



Farkas Alexandra (1988) Junior Templeton Fellow, az MTA Ökológiai Kutatóközpont Duna-kutató Intézet kutatója és kommunikációs felelőse. 11 éve foglalkozik légköroptikai jelenségek vizsgálatával



Francics László (1984) építészmérnök, fotográfus, egyetemi oktató, a Magyar Csillagászati Egyesület tagja. Csillagászati képrögzítéssel 2003 óta foglalkozik, szakterülete az asztrofizikai érdekességek esztétikus bemutatása. A hazai asztrofotómozgalom egyik fő szervezője



Jakab Gusztáv (1975) biológus, a Szent István Egyetem GAEK egyetemi docense, az MTA BTK Régészeti Intézetének tudományos főmunkatársa. Szakterülete a Kárpát-medence virágos növényeinek rendszertana, valamint a negyedidőszaki klíma- és vegetációfejlődés



Kőszegi Margit (1980) földrajz-történelem szakos tanárként végzett, az ELTE földrajz szakmódszertani csoportjának mestertanára. Társadalomföldrajzi kutatásai a hazai etnikai földrajzi irányzatokhoz kötődnek



Ladányi Tamás (1972) asztrofotós, tanár, a „The World At Night” nemzetközi elit fotográfusszervezet tagja. Munkájában a csillagászat és a földrajz kapcsolatának megjelenítésére fókuszál, művészeti aspektusból és tudományos ismeretterjesztés céljából



Makainé Vellai Viktória (1993) geográfus, pályázati szakreferens, a Lechner Tudásközpont munkatársaként 2014 óta foglalkozik térinformatikai elemzéssel, térbeli folyamatok 3D modellezésével, 2015 óta TeIR-oktatással



Nánay Mibály (1986) földrajz-történelem szakos gimnáziumi tanár, történész-doktorandusz az ELTE BTK-n



Potyó Imre (1982) okleveles környezetkutató, számos hazai és nemzetközi sikert elért természetfotós, az ELTE Biológia Doktori Iskola doktorandusza



Szirmai Gábor „Eszéta-”, mérnöki és újságírói végzettségem van, ami nem sokat ér. Ezzel szemben restaurátorként, muzeológusként azonosítanám magamat. Speciális érdeklődési területem a historikus építészet, a léghajózás, a hangrögzítés, a tengeralattjáró-technika. Életművem, kéz-irataim a múzeummom leégésekor megsemmisültek. Legmagasabb képzettségem a gőzgépek területén van. A teleket a trópusokon töltöm, vasúttörténeti búvárlatokkal.”



Végvári Tamás (1968) tengeri kajakos. Gyerekkora óta szerelmes a folyók, tavak, tengerek világába. Az elmúlt 25 évben lehetősége adódott Tüzföldtől Nepálig jó néhány vizet megjárni. Most egy maratoni vállalkozást szeretne megvalósítani: kajakkal körbevezetni Európát!



LANTAI-CSONT GERGELY:
**LARUNG GAR
– AKADÉMIA
3000 MÉTER FÖLÖTT**

A világ legnagyobb buddhista akadémiaja Kína Szecsuán tartományában működik. A 22–25 ezres közösség egészen 2011-ig el volt zárva az „idegenek” elől. Ám míg korábban mégis a tibeti-kínai kapcsolatok egyik sikertörténetének számított, e korszaknak most vége...

FOTÓ: LANTAI-CSONT GERGELY

SZIGETI-BÖRÖCZ FERENC:
MESÉL AZ ERDŐ – ÚTBA SŰRÍTETT TÖRTÉNELEM



A Visegrádi-hegységben, a Két-bükkfa-nyereg felett az avarban fekvő próbálmó lefénnyképezni a Római úton található egyik követ, amelybe a szekerék félreérthetetlenül vályút mélyítettek az évszázadok során. Lenyűgöző látvány, szívdobbantó érzés, mintha magával a történelemmel találkozna. Lelkesedésemet szemmel láthatólag nem is érti pár terepfutó, akiknek valószínűleg csak egy pluszakadály vagyok én magam is...

FOTÓ: SZIGETI-BÖRÖCZ FERENC

KARANCSI ZOLTÁN:
KOBOLDOK VÖLGYE

A völgy kő-gnóm lakói – helyi nevükön hoodoo-k (ejtsd: huduk) – különleges gombasziklák. Ahogy körülnézünk, láthatjuk, hogy a koboldok serege miképpen bontakozik ki a homokkőből – leginkább a völgytalpon. Mindez az erózió és a mállás műve.



FOTÓ: KARANCSI ZOLTÁN

ALAPÍTVÁ: 1872

1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Telefon: (1) 231-4040.
Fax: (1) 231-4045
Honlap: www.foldrajzitasasag.hu
E-mail: info@foldrajzitasasag.hu

Elnök: Dr. Gábris Gyula
Alelnökök: Dr. Kovács Zoltán
Dr. Michalkó Gábor
Főtítká: Dr. Mari László
Ügyvivő: Heiling Zsolt
Titká: Eröss Ágnes

Szakosztályok:
Biztonságföldrajzi és Geopolitikai Szakosztály, Expedíciós Szakosztály, Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Szakosztály, Hegymászó Szakosztály, Oktatás-módszertani Szakosztály, Egészségföldrajzi Szakosztály, Természetföldrajzi Szakosztály, Térképészeti Szakosztály, Turizmusföldrajzi Szakosztály, Földrajztanári Szakosztály

Területi osztályok:
Bakony–Balaton-vidéki Osztály (Veszprém)
Borsodi Osztály (Miskolc)
Debreceni Osztály
Dél-dunántúli Osztály (Pécs)
Duna-völgyi Osztály (Szekszárd)
Eger–Bükk-vidéki Osztály
Gyöngyös–Mátra-vidéki Osztály
Kisalföldi Osztály (Győr)
Kiskunsági Osztály (Kecskemét)
Közép-dunántúli Osztály (Székesfehérvár)
Körös-vidéki Osztály (Békéscsaba)
Nyírségi Osztály (Nyíregyháza)
Nyugat-magyarországi Osztály (Szombathely)
Szegei Osztály
Székelyföldi Osztály (Csíkszereda)
Tolna megyei Osztály (Dombóvár)
Zalai Osztály (Nagykanizsa)

Könyvtár és gyűjteményei:
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Tel.: (06-1) 309-2600/1443
(2015. november 15-től határozatlan ideig zárva tart.)

Az éggömböt tartó Atlasz a Magyar Földrajzi Társaság védjegyként bejegyzett jelképe



Lapalapító (1929):
Dr. Milleker Rezső

**Az új sorozat
újraindítói (1999):**
Dr. Nemerkenyi Antal
és Farkas Péter

1929–1933, felelős szerkesztő:
Dr. Milleker Rezső

1934–1944, szerkesztők:
Dr. Baktay Ervin és Dr. Kéz Andor

1999–2005, főszerkesztő: Dr. Nemerkenyi Antal

2005–2006, főszerkesztő: Dr. Vojnits András

2006-tól főszerkesztő: Dr. Nagy Balázs

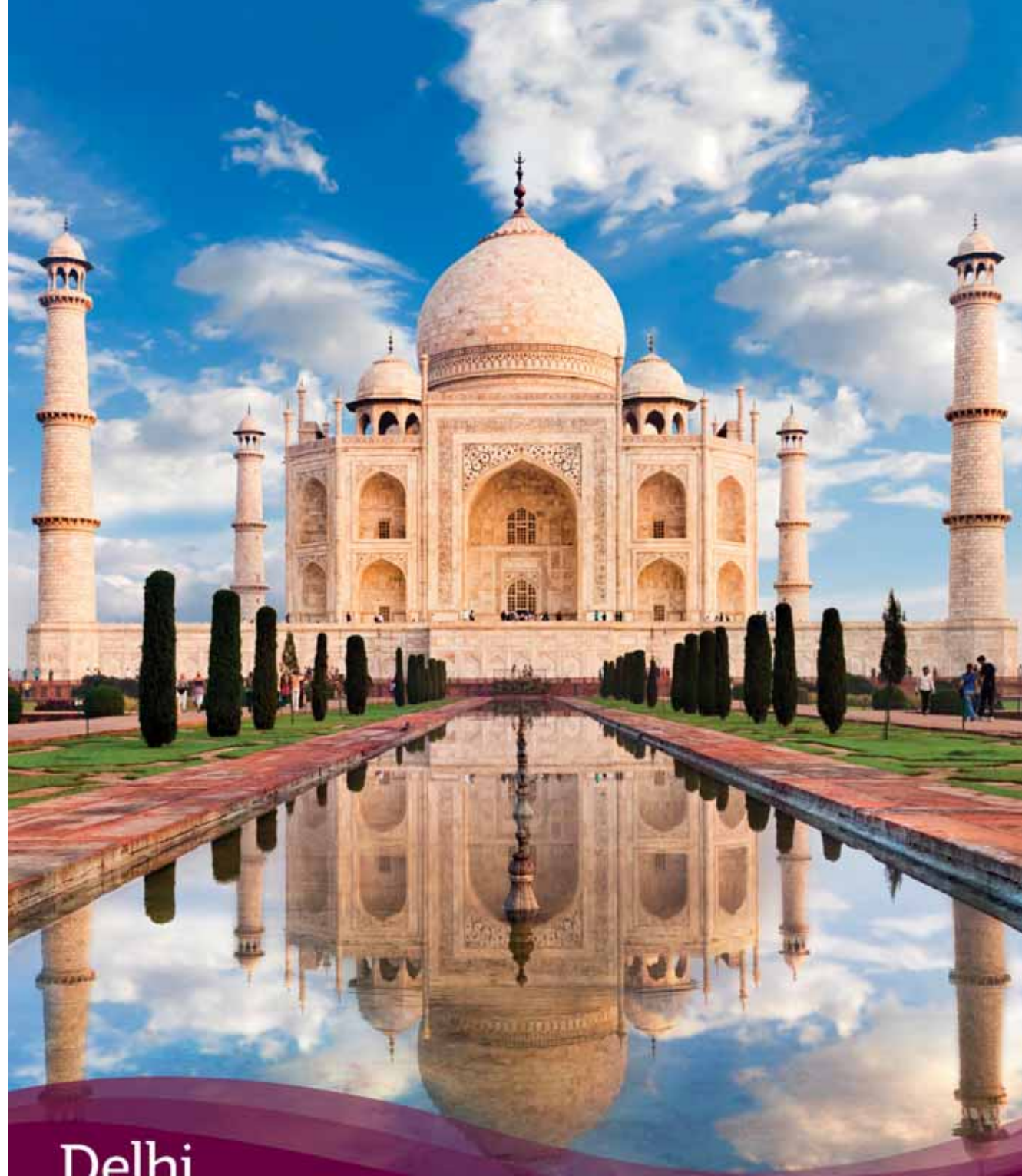


Okosóra

46 500 Ft
B&C Trend

**A magazinok
olvasói vásárolnak***

*A fizetős magazinok olvasói közt felülreprezentáltak a magas, azaz A és B Esomar-státuszú vásárlók.
(Forrás: TGI 2015, Esomar AB célcsoportindexe: 122.)



Delhi India

Fedezze fel India csodáit, vagy további 150 desztinációnk egyikét!

qatarairways.com



QATAR
AIRWAYS
الخطوط القطرية

GOING PLACES TOGETHER